

KAZAN V RUSIJI.

Njegov ščitnik Vafrin je bil šel vohunit k sovražnikom; tam ga je spoznala Erminija in ga je preprosila, da jo vzame s seboj. Skrivaj pobegne z njim in po skritih stezah hitita v krščanski tabor. Medpotoma zadeneta na mrtvega Arganta. Vafrin spozna pogana. Malo dalje ugleda drugega viteza. Sklone se in zavpije: Tankred, mrtev! Erminija zaječi, zdrči v konju, plane k ranjenemu junaku in se spusti v pretresljive tožbe: „Tako te zopet vidim. Tankred! Vidim te, a ti me ne vidiš; našla sem te, a na veke izgubila. O da bi bila slepa, da bi te ne videla!“ Tedaj Tankred vzdihne in odpre oči, a jih zopet trudno povese. Vafrin pravi: „Ne bo umrl.“ Odpaše mu meč, oklep in čelado. Ona pa, vešča zdravstva, mu pregleda rane; raztrga si tenčice; ker ji zmanjka prtenine, mu briše rane z svojimi lasmi; odreže si tudi las, da mu jih obveže. Ta prizor nam kaže slika:

Odpre oči in jih povese trudno —
A ona toži v žalosti neznani:
Vafrin ji de: „Ne bo umrl! Nemudno
na delo zdaj, a tožbe si prihrani!“
Odpaše meč, odpne oklep mu budno,
pomaga ona mu v ljubezni vdani;
pregleda rane; v srcu up ji pravi,
saj vešča je, da Tankred spet ozdravi.

(Spev XIX. s. 111.)

O Prof. Marnu (str. 241.), slovenskem profesorju v Zagrebu, ki je nedavno umrl, smo obširneje pisali v lanskem letniku.

Bogdan Hmelnickij, (str. 245.), slavni ukrajinski hetman, znan tudi iz Sienkiewiczovih romanov, ima velik spomenik v Kijevu, glavnem mestu Malorusov.

Kazan (str. 247.) je gubernijsko mesto v Rusiji, in sicer v tatarskem kraju. Neprestani nemiri in hude borbe v zadnji revoluciji so večkrat obračale pozornost na to mesto — Labinj je mesto v Istri s krasno, romantično lego (str. 255).

Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu, gimnazija s konviktom in semeniščem je krasna stavba, ki zbujajo pozornost vsakega potnika, ki se pripelje z Gorenjskega v Ljubljano. Tri slike nam kažejo danes nekaj prizorov iz jako okusno in praktično urejene notranjščine: kapelo, slavnostno dvorano in vestibul.

Opozorjamo na to, da je ravnokar izšla knjižica z ilustriranim popisom zavoda sv. Stanislava.

Pela (str. 256.), rojstni kraj Aleksandra Velikega, je danes ubog kraj. Vse je porušeno, samo star vodnjak še priča, da je bilo tu nekoč veselejše, nego je danes. Žalostna slika Makedonije, ki je bila nekdanj zibelka največjemu, dasi hitro propalemu kraljestvu starega veka, in ki danes ječi pod turškim jarmom ponižana in izdana!

Slovenska drama.

Dne 11. januarja smo gledali na našem odru Tolstega dramatizirani roman „Vstajenje“. Bataillejeva dramatizacija je taka kot so sploh dramatizacije romanov: nekaj markantnih potez iz originala, vsi drugi prizori so pa izbrani tako, da učinkujejo efektno. Drama sama na sebi izraža misel, da človek, če pade, zopet lahko vstane, in da je človeštvo po solidarni krivdi dolžno tudi skrbeti, da se dvigne vsa družba zopet na moralno višino zdržnosti in poštenja. Knez Nehljudov zapelje Katjušo, ki jo vsled tega vse zavrže in ki živi potem čisto izgubljeno. Dolže jo nekega umora in Nehljudov jo mora kot porotnik sam soditi. Tedaj vidi, kako daleč je padlo dekle radi njega. Vest se mu zbudi in po hudih bojih se mu posreči, da gre s Katjušo v Sibirijo in poravna ob njeni strani svoj dolg. Nekako vzvišene se čuti človek, ko gleda, kako to zavrženo življenje nedaleč od smrti zopet vstaja. Srce mu vzkipi veselja, ko vidi, da je takrat, ko je zapel po naravi velikonočni zvon, vstal tudi zamrli človek. Nešteto čudo mu vstaja ob klicu: „Krist je vstal“. Najmarkantnejše in najdramatičnejše je 3. dejanje, ki nam slika psihološki razvoj Katjuše v ječi; ona prosi najpoprej svojega obiskovavca Nehljudova denarja in se potem napije, in slednjič, ko zavrača svojega bivšega zapeljivca, ki pa zdaj pošteno misli ž njo. To je tako dramatičen prizor, da trga človeku žile. Ko je izšel roman, je kritika naglašala, da Nehljudovi ne živé več, in vendar morajo živeti, ker vpliva ta drama tako silno in realistično na gledavca. Vse druge osebe so postranske. Vse dejanje se sre-